@ΣΗΔΕ ΙΡΙΔΑ
6adb4380283ba4e8b1e5cc04
ΑΠ:276908
Υπογραφή: 27/10/26 09:39
Διανομή: 27/10/26 10:48

Αθήνα,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

1.ΔΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
2.ΔΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ, ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΝΔΟΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ταχ. Δ/νση	**:**	Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας	**:**	104 38 Αθήνα
Πληροφορίες	**:**	Δ.Παπανικολάου/Μ.Γιαννιού
Τηλέφωνο	**:**	210 2125710/5714
e-mail	**:**	dpapanikolaou@minagric.gr mgian@minagric.gr

ΠΡΟΣ:
1. Οργανισμοί Λιμένων & Αερολιμένων
2. Φορείς Διαχείρισης Αερολιμένων & Λιμένων
3. ΑΑΔΕ
4. Συνοριακοί Σταθμοί Ελέγχου
5. Δ/νσεις Κτηνιατρικής Περιφερειών
6. ΔΑΟΚ ΠΕ (δια των ΔΚ Περιφερειών)

ΘΕΜΑ: Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων (ΖΥΠ) και παράγωγων προϊόντων (ΠΠ) που προκύπτουν σε αερολιμένες και λιμένες της Χώρας.

Σε συνέχεια της εγκυκλίου με αρ.πρωτ.958/201678/22.7.2020 και θέμα «Διαχείριση υπολειμμάτων κουζίνας προερχόμενα από αεροσκάφη και πλοία», σας διαβιβάζεται η συνημμένη συμπληρωματική εγκύκλιος, η οποία αναφέρεται στην ορθή διαχείριση των ΖΥΠ/ΠΠ που προκύπτουν σε αερολιμένες και λιμένες της Χώρας και αφορούν:

εμπορευματικά φορτία ζώων, ζώα συντροφιάς μη εμπορικού χαρακτήρα, προϊόντα και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης που προέρχονται από Τρίτες Χώρες (ΤΧ) ή από μετακινήσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), καθώς και προϊόντα ζωικής προέλευσης που μεταφέρονται στις αποσκευές των επιβατών ΤΧ / ΕΕ ή μικρά φορτία αγαθών, τα οποία αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα και δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά.

Η πλήρης εφαρμογή της παρούσας εγκυκλίου ξεκινά από **1 Ιανουαρίου 2027**.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ

FOTEINI MATHIOUDAKI
27/10/2026 12:00
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Δρ.Κατερίνα Μαρίνου

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα αεροδρόμια και στα λιμάνια της Χώρας προκύπτουν ποσότητες ζωικών υποπροϊόντων (ΖΥΠ) ή παράγωγων προϊόντων (ΠΠ), για τα οποία απαιτείται συλλογή, κατηγοριοποίηση, σήμανση, προσωρινή αποθήκευση και διαχείριση, σύμφωνα με τις διατάξεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τα ζωικά υποπροϊόντα.

Παράγονται οι ακόλουθες **ομάδες ζωικών υποπροϊόντων** που είναι:

α) τα **υπολείμματα κουζίνας**, τα οποία παραδίδονται στα λιμάνια και αεροδρόμια της Χώρας και τα οποία προέρχονται από μέσα μεταφοράς (πλοία και αεροπλάνα) που ταξιδεύουν **εντός** ή **εκτός** των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διαχειρίζονται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που δίνονται στην εγκύκλιο με αρ.πρωτ. 958/201678/22.7.2020.β) τα προϊόντα και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης που μεταφέρονται **σε μικρές ποσότητες** για προσωπική χρήση στις αποσκευές επιβατών ή **μικρά φορτία** αγαθών ζωικής προέλευσης που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα, δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά και προέρχονται από:

- Τρίτες Χώρες (ΤΧ) και τα οποία κατάσχονται από τις τελωνειακές αρχές στους αερολιμένες και λιμένες της Χώρας, διότι ενδέχεται να μεταφέρουν παθογόνους μικροοργανισμούς και να αποτελέσουν πηγή μετάδοσης νοσημάτων. Από τη στιγμή της κατάσχεσής τους χαρακτηρίζονται ως ζωικά υποπροϊόντα και κατατάσσονται στην υψηλότερη κατηγορία κινδύνου (κατηγορία 1) λόγω του αγνώστου υγειονομικού κινδύνου *(Κανονισμός 1069/2009, άρθρο 8)*

- χώρες της ΕΕ είτε από ΤΧ και εγκαταλείφθηκαν από τους ιδιοκτήτες/παραλήπτες τους ή πρόκειται για αποσκευές ή φορτία /δέματα που δεν φέρουν αναγνωριστικό ιδιοκτήτη /παραλήπτη.

γ) **τα ζώα συντροφιάς μη εμπορικού χαρακτήρα**, που εντοπίζονται νεκρά κατά τη διάρκεια μιας πτήσης ή μιας ακτοπλοϊκής διαδρομής εφόσον πρόκειται με μεταφορά με αεροπλάνο ή πλοίο αντίστοιχα, και προέρχονται από:

- χώρες της ΕΕ είτε από ΤΧ και εγκαταλείφθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους ή από τους εκπροσώπους τους που εκτελούν την μετακίνηση εκ μέρους του ιδιοκτήτη.

δ) τα εμπορευματικά φορτία ζώων (π.χ. νεκρά δολώματα αλιείας ή νεκρά ψάρια ενυδρείου) ή προϊόντων/υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης (π.χ. νωπά ψάρια για ανθρώπινη κατανάλωση) που προέρχονται από:

- ΤΧ και απορρίπτονται/κατάσχονται για υγειονομικούς λόγους από τους Κτηνιατρικούς Συνοριακούς Σταθμούς Ελέγχου (ΣΣΕ), π.χ. μη εγκεκριμένη εγκατάσταση ή απουσία υγειονομικών πιστοποιητικών σε περιπτώσεις φορτίων ζώων

- ΤΧ ή από άλλες χώρες της ΕΕ και τα οποία παρέμειναν στις αποθήκες διότι ο εισαγωγέας αρνήθηκε να τα παραλάβει συνήθως λόγω καθυστέρησης πτήσης (ματαίωση, κακοκαιρία, κλπ)

- περαιτέρω μεταφορά /μεταφορτώσεις ή από διαμετακομίσεις, όπου κατά τον έλεγχο που διενεργήθηκε από τις αρμόδιες αρχές κρίθηκαν ως μη συμμορφούμενα.

ΙΙ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Α. Διαχείριση των ΖΥΠ

Α1. Κανονισμός (ΕΚ) 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου *«περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του Καν.1774/2002»* (βασικός κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα)

Α2. Κανονισμός (ΕΕ) 142/2011 της Επιτροπής *«για την εφαρμογή του Καν.1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία»* (εφαρμοστικός κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα)

Α3. ΥΑ 612/118658/2020 (Β1983) *«Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθ.1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και (ΕΕ) αριθ.142/2011 της Επιτροπής»*

Α4. Ν.4235/2014 (Α32) *«Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων»*

Β. Επίσημοι έλεγχοι φορτίων ζώντων ζώων και αγαθών που εισέρχονται στην ΕΕ, μεταφορτώνονται ή διαμετακομίζονται διαμέσω της ΕΕ, μετακινούνται εντός της ΕΕ

Β1. Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017, *«για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων , την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα……»*

- Άρθρο 66, παράγραφος 3α) *«Μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις περιπτώσεις μη συμμορφούμενων φορτίων που **εισέρχονται στην Ένωση»**:* Η αρμόδια αρχή όσον αφορά το φορτίο που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δίνει άμεση εντολή στον υπεύθυνο της επιχείρησης που έχει ευθύνη για το φορτίο να καταστρέψει το φορτίο.
- Άρθρο 66, παράγραφος 6 και 7 *«Μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται στις περιπτώσεις μη συμμορφούμενων φορτίων που **εισέρχονται στην Ένωση»**:* Εάν ένα φορτίο ζώων ή αγαθών που ανήκουν στις κατηγορίες του άρθρου 47 παράγραφος 1 δεν προσκομισθεί για τους επίσημους ελέγχους που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο ή δεν προσκομιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 50 παράγραφοι 1 και 3, του άρθρου 56 παράγραφοι 1,3 και 4 ή με τους κανόνες που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 48, άρθρο 49 παράγραφος 4, άρθρο 51, άρθρο 53 παράγραφος 1 και άρθρο 58, οι αρμόδιες αρχές διατάσσουν τη δέσμευση ή την ανάκληση ενός τέτοιου φορτίου και το θέτουν χωρίς καθυστέρηση υπό επίσημη δέσμευση. Στα εν λόγω φορτία εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1, 3 (το σημείο α) αφορά την καταστροφή) και 5 του παρόντος άρθρου. Τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται με δαπάνη του υπεύθυνου της επιχείρησης που φέρει ευθύνη για το φορτίο.
- Άρθρο 67 *«Μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με ζώα ή αγαθά τα οποία **εισέρχονται στην Ένωση** από Τρίτες χώρες και παρουσιάζουν κίνδυνο»*: Οι αρμόδιες αρχές θέτουν το εν λόγω φορτίο υπό επίσημη δέσμευση και διατάσσουν αμέσως τον υπεύθυνο επιχείρησης που φέρει ευθύνη για το φορτίο : α) να καταστρέψει το φορτίο σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2, λαμβάνοντας όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας των ανθρώπων, των ζώων των φυτών, της καλής μεταχείρισης των ζώων ή του περιβάλλοντος και, όσον αφορά τα ζώντα ζώα, ιδίως σύμφωνα με τους κανόνες για την απαλλαγή από περιττό πόνο, αγωνία ή ταλαιπωρία ή β) να υποβάλει το φορτίο σε ειδική μεταχείριση σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφοί 1 και 2. Τα μέτρα που

προβλέπονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται με δαπάνη του υπεύθυνου της επιχείρησης που φέρει ευθύνη για το φορτίο.

- Άρθρο 48 παράγραφος δ΄ και ε΄ *«Ζώα και αγαθά που* ***απαλλάσσονται*** *από επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου»:* αφορούν τα αγαθά τα οποία αποτελούν μέρος των προσωπικών αποσκευών επιβατών και προορίζονται για προσωπική τους κατανάλωση ή χρήση και μικρά φορτία αγαθών τα οποία αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα και δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά.

Β2. Απόφαση 88/64002/19-03-2024 (ΦΕΚ 1732Β) *«Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων και για την προστασία της υγείας του ανθρώπου και των ζώων από τα ζωικά υποπροϊόντα και τα παράγωγα προϊόντα και για την εφαρμογή του κατ΄ Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2124, όσον αφορά τους κανόνες για τους επίσημους ελέγχους φορτίων ζώων και αγαθών υπό διαμετακόμιση, μεταφόρτωση και περαιτέρω μεταφορά μέσω της Ένωσης»*

- Άρθρο 22, παράγραφος 2 -Κεφάλαιο ΣΤ΄ *«Μέτρα επιβολής»*: Όταν η υπόνοια μη συμμόρφωσης στους κανόνες της παρ.2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 αφορά σε φορτία που εισέρχονται στην Ένωση, η αρμόδια αρχή στο σημείο εισόδου θέτει αυτά υπό επίσημη δέσμευση. Τα μέτρα που λαμβάνονται για τα φορτία καθώς και οι ενέργειες των εν λόγω αρμόδιων αρχών είναι σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 66, 67, 68, 69, 71 και 72 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625. Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται με δαπάνη του υπεύθυνου της επιχείρησης που φέρει την ευθύνη για το φορτίο.
- Άρθρο 15, Παράγραφος 3-Κεφάλαιο Α΄ *«Ζώα και αγαθά που απαλλάσσονται από επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου-Καθορισμός Σημείων εισόδου ζώων συντροφιάς»:* Αγαθά που υπάγονται στις περ. δ΄ και ε΄ του άρθρου 48 του Κανονισμού (ΕΕ) και διαπιστώνεται κατά τη διενέργεια των ελέγχων από την αρμόδια τελωνειακή υπηρεσία ότι δεν πληρούν τις απαιτήσεις του κατ΄ εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2122 της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2019, κατάσχονται και καταστρέφονται, με δαπάνη που βαραίνει τον/την κάτοχο ή τον /την υπεύθυνο/η αυτών.

Β3. Κατ΄εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2124 *«όσον αφορά τους κανόνες για τους επίσημους ελέγχους φορτίων ζώων και αγαθών υπό διαμετακόμιση, μεταφόρτωση και περαιτέρω μεταφορά μέσω της Ένωσης»*

- Άρθρο 13, παράγραφος 4 *«Έλεγχοι φορτίων μεταφορτώσεων»:* όταν ένα φορτίο που προορίζεται για αποστολή σε Τρίτες χώρες υπερβαίνει τις προθεσμίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και όταν το εν λόγω φορτίο δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 2017/625, οι αρμόδιες αρχές του συνοριακού σταθμού ελέγχου διατάσσουν τον υπεύθυνο της επιχείρησης είτε να καταστρέψει το φορτίο είτε να εξασφαλίσει ότι αυτό θα εξέλθει από το έδαφος της Ένωσης χωρίς καθυστέρηση.

Β4. Κατ΄ εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2122 της Επιτροπής της 10ης Οκτωβρίου 2019, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου *«όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες ζώων και αγαθών που εξαιρούνται από τους επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου και τους ειδικούς ελέγχους στις προσωπικές αποσκευές επιβατών και σε μικρά φορτία εμπορευμάτων που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα και δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής»*

- Άρθρο 9, παράγραφος 3 Β) *«Ειδικοί επίσημοι έλεγχοι σε αγαθά τα οποία αποτελούν μέρος των προσωπικών αποσκευών επιβατών»:* Οι αρμόδιες αρχές, οι τελωνειακές αρχές ή άλλες αρμόδιες αρχές που διενεργούν ειδικούς επίσημους ελέγχους, διασφαλίζουν ότι τα μη συμμορφούμενα αγαθά που εντοπίζονται κατάσχονται και καταστρέφονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα άρθρα 197-199 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Άρθρο 10, παράγραφος 2 *«Μικρά φορτία αγαθών που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα και δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά»:* τα Κράτη Μέλη διενεργούν ειδικούς ελέγχους στα εν λόγω αγαθά σύμφωνα με το άρθρο 9.

III. ΟΡΙΣΜΟΙ

«ζωικά υποπροϊόντα» (ΖΥΠ): προϊόντα ζωικής προέλευσης ή άλλα προϊόντα που λαμβάνονται από ζώα και δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο *(Κ.1069/2009, άρθρο 3.1).*

«**παράγωγα προϊόντα**» (ΠΠ): προϊόντα που παράγονται από μία ή περισσότερες επεξεργασίες, μετασχηματισμούς ή στάδια μεταποίησης ζωικών υποπροϊόντων *(Κ.1069/2009, άρθρο 3.2)*

«**προϊόντα ζωικής προέλευσης**»: — τρόφιμα ζωικής προέλευσης, στα οποία περιλαμβάνεται το μέλι και το αίμα, — ζώντα δίθυρα μαλάκια, ζώντα εχινόδερμα, ζώντα χιτωνόζωα και ζώντα θαλάσσια γαστερόποδα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, και — άλλα ζώα που προορίζονται για παρασκευή με σκοπό να προσφερθούν ζωντανά στον τελικό καταναλωτή *(Κ.853/2004, Παράρτημα Ι, σημείο 8.1)*

IV. ΠΕΔΙΟ ΕΥΘΥΝΗΣ

Η ευθύνη της ορθής διαχείρισης των παραγόμενων ΖΥΠ/ΠΠ σε αερολιμένες και λιμένες ανήκει στο **φορέα διαχείρισης του αεροδρομίου** και στον **φορέα διαχείρισης του λιμένα** αντίστοιχα και ξεκινά από τη στιγμή της απόρριψης/κατάσχεσης από τις αρμόδιες αρχές (ΣΣΕ ή τελωνειακές αρχές) ή από τη στιγμή της εγκατάλειψης νεκρών ζώων συντροφιάς μη εμπορικού χαρακτήρα, αποσκευών, μικρών δεμάτων ή εμπορικών φορτίων από τους επιβάτες, παραλήπτες ή εισαγωγείς αντίστοιχα ή από τη στιγμή της εύρεσης αποσκευών ή μικρών δεμάτων που δεν φέρουν αναγνωριστικό ιδιοκτήτη ή παραλήπτη και τον άμεσο και αμετάκλητο χαρακτηρισμό τους ως **ΖΥΠ/ΠΠ** έως την παράδοσή τους στον πρώτο εγκεκριμένο προορισμό διαχείρισης.

Οι συμβάσεις ή άλλου τύπου συμφωνίες μεταξύ των φορέων διαχείρισης και των διαφόρων διαχειριστών ΖΥΠ, δεν απαλλάσσουν τον φορέα διαχείρισης του αεροδρομίου ή λιμένα από την ευθύνη της ορθής διαχείρισης των κατασχεμένων ζωικών προϊόντων.

Οι φορείς διαχείρισης των αεροδρομίων ή λιμένων καταχωρούνται ως παραγωγοί ΖΥΠ στο πληροφοριακό σύστημα ΖΥΠ (e-ΖΥΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥπΑΑΤ).

Ειδικότερα:

Σε περιπτώσεις που αφορούν κατασχέσεις προϊόντων από αποσκευές επιβατών ή μικρά φορτία αγαθών που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα, οι **τελωνειακές αρχές** καταγράφουν σε μητρώο την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται οι συγκεκριμένοι

επιβάτες, όταν αυτά αφορούν κατασχέσεις από αποσκευές επιβατών ή την εταιρία ταχυμεταφοράς/ταχυδρομείου, όταν αυτά αφορούν μικρά φορτία αγαθών που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα. Στη συνέχεια, οι τελωνειακές αρχές παραδίδουν τα κατασχεμένα μέσα σε κατάλληλους περιέκτες στο φορέα διαχείρισης.

Σε περιπτώσεις που αφορούν την εγκατάλειψη νεκρών ζώων συντροφιάς μη εμπορικού χαρακτήρα, αποσκευές επιβατών και εγκαταλειμμένα προϊόντα ή αυτά που δεν φέρουν αναγνωριστικό ιδιοκτήτη ή παραλήπτη και προέρχονται από ΤΧ ή χώρες της ΕΕ, ο **φορέας επίγειας εξυπηρέτησης**, καταγράφει την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται οι συγκεκριμένοι επιβάτες, εφόσον αυτό είναι δυνατόν. Στη συνέχεια, ο φορέας επίγειας εξυπηρέτησης παραδίδει τα κατασχεμένα μέσα σε κατάλληλους περιέκτες στο φορέα διαχείρισης.

Σε περιπτώσεις που αφορούν κατασχεμένα ή εγκαταλειμμένα εμπορικά φορτία προϊόντων που προέρχονται από ΤΧ ή χώρες της ΕΕ, ο **φορέας διαχείρισης του λιμένα ή του αερολιμένα** σε συνεργασία με τις Τελωνειακές αρχές, κάτω από τον έλεγχο των οποίων βρίσκονται τα φορτία αυτά, καταγράφει την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται.

Σε περιπτώσεις που αφορούν κατασχεμένα προϊόντα από τις ΔΑΟΚ ή εγκαταλειμμένα εμπορικά φορτία προϊόντων που προέρχονται από χώρες της ΕΕ, ο φορέας διαχείρισης, καταγράφει την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων/εγκαταλειμμένων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται τα συγκεκριμένα εμπορεύματα, όπου είναι εφικτό.

V. ΣΥΛΛΟΓΗ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ και ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ

1. Προϊόντα και υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης που μεταφέρονται **σε μικρές ποσότητες** για προσωπική χρήση στις αποσκευές επιβατών ή **μικρά φορτία αγαθών** ζωικής προέλευσης που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα και δεν προορίζονται να διατεθούν στην αγορά.

Τα ανωτέρω κατασχεμένα ή εγκαταλειμμένα ή τα χωρίς αναγνωριστικό ιδιοκτήτη/παραλήπτη, προϊόντα/υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης που προέρχονται από ΤΧ ή από χώρες της ΕΕ **κατηγοριοποιούνται ως υλικά κατηγορίας 1 (υλικά υψηλού κινδύνου).**

Τα **κατασχεμένα** προϊόντα που προέρχονται από ΤΧ παραδίδονται από τις τελωνειακές αρχές μέσα σε κατάλληλους στεγανούς περιέκτες στο φορέα διαχείρισης, καταγράφοντας την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται οι συγκεκριμένοι

επιβάτες, όταν αυτά αφορούν αποσκευές επιβατών ή την εταιρία ταχυμεταφοράς/ταχυδρομείου, όταν αυτά αφορούν μικρά φορτία αγαθών που αποστέλλονται σε φυσικά πρόσωπα.

Τα **εγκαταλειμμένα** προϊόντα ή αυτά που δεν φέρουν αναγνωριστικό ιδιοκτήτη ή παραλήπτη και προέρχονται από ΤΧ ή χώρες της ΕΕ και αφορούν αποσκευές επιβατών, παραδίδονται από τις αντίστοιχες αεροπορικές εταιρίες και τους συμβαλλόμενους με αυτές φορείς επίγειας εξυπηρέτησης, μέσα σε κατάλληλους στεγανούς περιέκτες στο φορέα διαχείρισης, καταγράφοντας την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται οι συγκεκριμένοι επιβάτες, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.

2. Τα ζώα συντροφιάς μη εμπορικού χαρακτήρα, που εντοπίζονται νεκρά κατά τη διάρκεια μιας πτήσης ή μιας ακτοπλοϊκής διαδρομής εφόσον πρόκειται για μεταφορά με αεροπλάνο ή πλοίο αντίστοιχα, και προέρχονται από χώρες της ΕΕ είτε από ΤΧ και εγκαταλείφθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους ή από τους εκπροσώπους τους που εκτελούν την μετακίνηση εκ μέρους του ιδιοκτήτη **κατηγοριοποιούνται ως υλικά κατηγορίας 1 (υλικά υψηλού κινδύνου).**

Τα **εγκαταλειμμένα** νεκρά ζώα συντροφιάς, παραδίδονται από τις αντίστοιχες αεροπορικές ή ακτοπλοικές εταιρίες και τους συμβαλλόμενους με αυτές φορείς επίγειας εξυπηρέτησης, μέσα σε κατάλληλους στεγανούς περιέκτες στο φορέα διαχείρισης, καταγράφοντας την ημερομηνία, το βάρος του νεκρού ζώου καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται οι συγκεκριμένοι επιβάτες, εφόσον αυτό είναι δυνατόν.

3. **Εμπορευματικά φορτία** ζώων (π.χ. νεκρά δολώματα αλιείας ή νεκρά ψάρια ενυδρείου) ή προϊόντων/υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης (π.χ. νωπά ψάρια για ανθρώπινη κατανάλωση) Τα κατασχεμένα ή εγκαταλειμμένα **εμπορικά φορτία** προϊόντων/υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης που προέρχονται από **ΤΧ** ή **χώρες της ΕΕ,** κατηγοριοποιούνται ως υλικά κατηγορίας 1 (Άρθρο 8 Καν. 1069/2009) ή κατηγορίας 2 (Άρθρο 9 Καν. 1069/2009).

Ο εκάστοτε φορέας διαχείρισης του λιμένα ή του αερολιμένα είναι αρμόδιος για τη διαχείριση των κατασχεμένων φορτίων ή των φορτίων που δεν έχουν παραληφθεί για οποιοδήποτε λόγο, σε συνεργασία με τις Τελωνειακές αρχές, κάτω από τον έλεγχο των οποίων βρίσκονται τα φορτία αυτά. Ο φορέας διαχείρισης του Λιμένα ή του Αερολιμένα καταγράφει την ημερομηνία, τις ποσότητες των κατασχόμενων υλικών καθώς και την εταιρεία από την οποία προέρχονται.

VI. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

Τα κατασχεμένα προϊόντα, στην περίπτωση που αυτά δεν απομακρύνονται άμεσα, πρέπει να αποθηκεύονται προσωρινά **σε ειδικό οριοθετημένο χώρο** εντός του αεροδρομίου ή του λιμένα και **μέσα σε κατάλληλους περιέκτες** (εάν απαιτείται) **υπό ψύξη/κατάψυξη**, μέχρι να απομακρυνθούν προς διαχείριση.

Ο χώρος που έχει επιλεχθεί από το φορέα διαχείρισης για την αποθήκευση των ΖΥΠ (*Καν.142/2011, Παράρτημα IX, Κεφάλαιο IV)* πρέπει να:

α) είναι κατάλληλα **διαχωρισμένος και αποκλειστικής χρήσης** ώστε να αποφεύγονται οι επιμολύνσεις και να φέρει ειδική ταμπέλα σήμανσης στην είσοδό του : «Ζωικά Υποπροϊόντα»

β) είναι κατασκευασμένος κατά τρόπο που να καθιστά εφικτό τον αποτελεσματικό **καθαρισμό και απολύμανσή** του, κατά περίπτωση

γ) διαθέτει κατάλληλα **μέσα προστασίας** κατά των παρασίτων, όπως τα έντομα, τα τρωκτικά, τα πτηνά και λοιπά ζώα
δ) βρίσκεται σε καλές **συνθήκες υγιεινής**
ε) πλένεται και να απολυμαίνεται ύστερα από κάθε αποστολή – εκκένωση
στ) είναι ελεγχόμενης πρόσβασης
ζ) βρίσκεται εντός της «Ελεύθερης Ζώνης» του λιμένα ή αερολιμένα

Τα κατασχεμένα ή εγκαταλειμμένα προϊόντα/υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης παραμένουν χωριστά ανά κατηγορία και όπου απαιτείται, αποθηκεύονται σε ειδικούς στεγανούς, καλυπτόμενους περιέκτες που φέρουν σαφή την ένδειξη χρώματος και κατηγορίας, όπως αναφέρεται στην ταυτοποίηση. Εάν χρησιμοποιούνται περιέκτες, απαιτείται ο καθαρισμός και απολύμανση τους μετά την κάθε χρήση τους.

VII. ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Η συλλογή, ταυτοποίηση και μεταφορά των ανωτέρω ζωικών υποπροϊόντων πρέπει να γίνεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, υπό συνθήκες οι οποίες αποκλείουν τυχόν κινδύνους που ενδέχεται να παρουσιασθούν για τη δημόσια υγεία και την υγεία των ζώων *(Κ.1069/2009, άρθρο 21).*
Οι αποστολές ζωικών υποπροϊόντων είναι ταυτοποιήσιμες και παραμένουν χωριστές και ταυτοποιήσιμες κατά τη συλλογή από τους χώρους από τους οποίους προέρχονται τα ζωικά υποπροϊόντα και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς *(Κ.142/2011, Παράρτημα VIII, Κεφάλαιο II, σημείο 1α).*

Οχήματα και περιέκτες *(Κ.142/2011, Παράρτημα VIII, Κεφάλαιο Ι)*
Τα ζωικά υποπροϊόντα πρέπει να μεταφέρονται σε καλυμμένους, στεγανούς περιέκτες και με εγκεκριμένα ειδικά οχήματα ανάλογα με την κατηγορία τους.
Τα οχήματα και οι επαναχρησιμοποιούμενοι περιέκτες, καθώς και όλα τα επαναχρησιμοποιούμενα στοιχεία του εξοπλισμού ή των συσκευών που έρχονται σε επαφή με ζωικά υποπροϊόντα πρέπει:

α) να διατηρούνται καθαρά και στεγνά πριν τη χρήση

β) να καθαρίζονται, να πλένονται και να απολυμαίνονται έπειτα από κάθε χρήση

Οι επαναχρησιμοποιούμενοι περιέκτες πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά συγκεκριμένης κατηγορίας υλικού, ώστε να αποφεύγεται η διασταυρούμενη επιμόλυνση.

Ταυτοποίηση *(Κ.142/2011, Παράρτημα VIII, Κεφάλαιο ΙΙ)*
Κατά τη διάρκεια της συλλογής, προσωρινής αποθήκευσης και μεταφοράς, τα υλικά κάθε κατηγορίας πρέπει να είναι ταυτοποιήσιμα, να παραμένουν χωριστά ανά κατηγορία και να φέρουν την κατάλληλη σήμανση ανάλογα με την κατηγορία και τον προορισμό τους.
Για τα υλικά κατηγορίας 1, κατά τη μεταφορά και αποθήκευση, η ετικέτα στη συσκευασία και στον περιέκτη πρέπει να είναι μαύρου χρώματος και να αναφέρει **«ΖΥΠ κατηγορίας 1 - μόνο για απόρριψη».Για τα υλικά κατηγορίας 2**, κατά τη μεταφορά και αποθήκευση, η ετικέτα στη συσκευασία και στον περιέκτη πρέπει να είναι κίτρινου χρώματος και να αναφέρει **«ΖΥΠ κατηγορίας 2 – ακατάλληλα για κατανάλωση από ζώα».**

Τα ζωικά υποπροϊόντα συνοδεύονται κατά τη μεταφορά τους από εμπορικό έγγραφο *(ΥΑ 612/118658/2020, Παράρτημα IV),* το οποίο συντάσσεται από τον φορέα διαχείρισης του λιμένα ή αερολιμένα.

VIII. ΧΡΗΣΗ ή ΑΠΟΡΡΙΨΗ

1.Τα κατασχεμένα προϊόντα**,** ως **υλικά κατηγορίας 1**, μπορούν να αποσταλούν στις ακόλουθες εγκεκριμένες μονάδες ή χώρους διαχείρισης *(Κ.1069/2009, άρθρο 12)*:

- ✓ μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης
- ✓ μονάδα μεταποίησης υλικών κατηγορίας 1 με τη μέθοδο 1 (αποστείρωση υπό πίεση)
- ✓ μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού/αποθήκευσης κατηγορίας 1

2.Τα κατασχεμένα προϊόντα**,** ως **υλικά κατηγορίας 2**, μπορούν να αποσταλούν στις ακόλουθες εγκεκριμένες μονάδες ή χώρους διαχείρισης *(Κ.1069/2009, άρθρο 13)*:

- ✓ μονάδα αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης

- ✓ μονάδα μεταποίησης υλικών κατηγορίας 1 ή κατηγορίας 2 με τη μέθοδο 1 (αποστείρωση υπό πίεση)
- ✓ μονάδα ενδιάμεσου χειρισμού/αποθήκευσης κατηγορίας 1 και κατηγορίας 2

Τα φορτία που βρίσκονται κάτω από τελωνειακή επιτήρηση, κατά την ημέρα της αποστολής τους, διακινούνται, κατόπιν κρίσης της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, είτε με συνοδεία Τελωνειακού υπαλλήλου μέχρι τον πρώτο εγκεκριμένο προορισμό τους και τη σφράγιση του εμπορικού εγγράφου από τον παραλήπτη, είτε με μεταφορικό μέσο το οποίο έχει σφραγιστεί με επίσημη τελωνειακή σφραγίδα του Τελωνείου και αποσφραγίζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή του τόπου προορισμού κατά την άφιξή του στην εγκεκριμένη μονάδα.

ΙΧ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ - ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Ο φορέας διαχείρισης του λιμένα ή αερολιμένα, ο μεταφορέας και ο παραλήπτης τηρούν **για 3 έτη** τα ακόλουθα αρχεία:

1. ***Καταγραφή παραλαμβανόμενων ποσοτήτων***

Καταγράφεται η ημερομηνία και η ποσότητα ανά κατηγορία παραλαμβανομένων υλικών.

2. ***Εμπορικό έγγραφο***

Κατά την αποστολή σε εντός χώρας προορισμούς, τα ζωικά υποπροϊόντα πρέπει να συνοδεύονται από εμπορικό έγγραφο σύμφωνα με το υπόδειγμα (Παράρτημα IV) που υπάρχει στην ΥΑ 612/118658/2020. Το εμπορικό έγγραφο συντάσσεται από τον φορέα διαχείρισης, υπογράφεται το πρωτότυπο και εκδίδονται τρία (3) αντίγραφα τα οποία συνυπογράφονται από το μεταφορέα. Το πρωτότυπο εμπορικό έγγραφο συνοδεύει την αποστολή μέχρι τον τελικό προορισμό της, όπου υπογράφεται και φυλάσσεται σε αρχείο από τον παραλήπτη. Ο αποστολέας και ο μεταφορέας φυλάσσουν από ένα αντίγραφο, ο καθένας. Ένα υπογεγραμμένο από τον παραλήπτη και τον μεταφορέα αντίγραφο, επιστρέφεται στον αποστολέα και αρχειοθετείται εντός 10 εργασίμων ημερών από την αποστολή. Το χρώμα των υπογραφών πρέπει να διαφέρει από το χρώμα των τυπογραφικών στοιχείων.

Στο εμπορικό έγγραφο πρέπει οπωσδήποτε να αναγράφονται :
- η ημερομηνία αποστολής των υλικών
- η περιγραφή του υλικού (κατηγορία και είδος)
- η ποσότητα των υλικών (κατ' όγκο, βάρος ή /και αριθμό μονάδων συσκευασίας)
- ο τόπος προέλευσης (αποστολέας)
- ο κτηνιατρικός κωδικός αριθμός καταχώρησης του οχήματος

- ο κτηνιατρικός κωδικός αριθμός έγκρισης της μονάδας διαχείρισης (παραλήπτης)

3. Μητρώο Αποστολών

Ο φορέας διαχείρισης του λιμένα ή αερολιμένα συμπληρώνει **πριν από κάθε αποστολή** το μητρώο αποστολών, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με το άρθρο 11 της ΥΑ 612/118658/2020. Το μητρώο αποστολών πρέπει να συμπληρώνεται σε όλα τα πεδία και οπωσδήποτε να αναγράφονται:
- η κατηγορία, το είδος και η ποσότητα των υλικών
- η ημερομηνία αποστολής των υλικών
- ο αριθμός έγκρισης του οχήματος μεταφοράς
- ο αριθμός έγκρισης ή καταχώρισής του παραλήπτη
- ο αριθμός του εμπορικού εγγράφου

Καταχώρηση στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα ΖΥΠ (e-ΖΥΠ)

Ο φορέας διαχείρισης του λιμένα ή αερολιμένα έχει τη δυνατότητα να καταγράφει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα ΖΥΠ του ΥπΑΑΤ **:**
α) τις κατασχεμένες ποσότητες που παραλαμβάνει
β) τις κατασχεμένες ποσότητες που αποστέλλονται προς διαχείριση

✓ Με τη χρήση της ψηφιακής εφαρμογής του πληροφοριακού συστήματος ΖΥΠ,
- τα εμπορικά έγγραφα εκδίδονται ηλεκτρονικά και
- δεν απαιτείται η χειρόγραφη τήρηση του μητρώου αποστολής

Χ. ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ *(Κ.1069/2009, άρθρο 45 και Κ.142/2011, άρθρο 32)*

Η αρμόδια περιφερειακή κτηνιατρική αρχή πραγματοποιεί επισήμους ελέγχους σε όλα τα στάδια από τη συλλογή, προσωρινή αποθήκευση, μεταφορά, απόρριψη των κατασχεμένων προϊόντων/υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης. Στον επίσημο έλεγχο της διαδικασίας περιλαμβάνεται και ο έλεγχος των αρχείων και εγγράφων. Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στο ν.4235/2014.

ΧΙ. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΦΙΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΤΙΔΑΣ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ TRACES NT (IMSOC) (follow up)

Σε περίπτωση καταστροφής φορτίων ζωικής προέλευσης που προέρχονται από τρίτες χώρες, ο αρμόδιος ΣΣΕ ενημερώνει τις κτηνιατρικές αρχές της αρμόδιας ΠΕ, για τα προς καταστροφή αγαθά, κοινοποιώντας τους αντίγραφο του Κοινού Υγειονομικού Εγγράφου Εισόδου (ΚΥΕΕ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταστροφής, η αρμόδια κτηνιατρική υπηρεσία οφείλει να συμπληρώσει το αντίστοιχο μέρος ΙΙΙ «Έλεγχος» του Κοινού Υγειονομικού Εγγράφου Εισόδου (ΚΥΕΕ), μέσα από το σύστημα TRACES, σε συμμόρφωση προς την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία.

Σε περιπτώσεις που η έκδοση του ΚΥΕΕ δεν είναι δυνατή μέσω του συστήματος TRACES (πχ. στην περίπτωση αγαθών που μεταφέρονται με τις προσωπικές αποσκευές, ή μικρά αποστελλόμενα δέματα κ.λ.π), η αρμόδια ΔΑΟΚ αποστέλλει στον ΣΣΕ επιβεβαίωση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας άφιξης και καταστροφής.